



NEWSLETTER PROJEKTU **PODPORA PRÁCE UČITELŮ /PPUČ/**

listopad 2017 2/2017



Prvních 11 škol se připravuje na rozvoj gramotnosti

Na začátku školního roku 2017/18 zahájil projekt Podpora práce učitelů (PPUČ) spolupráci s prvními 11 mateřskými a základními školami, kterým bude během následujících tří let poskytovat přímou metodickou podporu v oblasti rozvíjení čtenářské, matematické a digitální gramotnosti dětí a žáků ve výuce.

pokračování na str. 2 ▶

Projekt organizuje dvakrát do roka v různých regionech ČR **minikonference odborného panelu pro čtenářskou, matematickou a digitální gramotnost**. Nejbližší akce proběhnou v druhé polovině listopadu 2017.

MINIKONFERENCE MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI



21. 11. 2017



Olomouc



MINIKONFERENCE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI



22. 11. 2017



Praha



MINIKONFERENCE DIGITÁLNÍ GRAMOTNOSTI



24. 11. 2017



Liberec



Zájemci o účast na minikonferencích se mohou přihlásit na www.gramotnostiproucitele.cz.

Po uskutečnění akcí budou k jednotlivým minikonferencím zveřejněny články na Metodickém portálu RVP.CZ. O jejich zveřejnění budeme informovat. Shrnutí jarních minikonferencí včetně videozáznamů najdete na portálu v článcích věnovaných **čtenářské, matematické a digitální gramotnosti**.



Systémový projekt PPUČ je podporován z Evropských strukturálních a investičních fondů v rámci výzvy OP VVV a je součástí akce K.L.I.M.A. Byl zahájen 1. 12. 2016, jeho řešitelem je Národní ústav pro vzdělávání (NÚV)

Newsletter projektu
Podpora práce učitelů (PPUČ),
www.gramotnostiproucitele.cz

Ročník 1, Číslo 2/2017

Vydává: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (www.nuv.cz), Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10

Redakce: Alena Nová,
Jenda Žáček, Jan Klůfa

Grafika a sazba: Helena Jiráková

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons BY-SA 4.0 – Uveďte původ – Zachovejte licenci.



První jednání ve vybraných školách se konala mezi 29. srpnem a 5. říjnem pod vedením regionálních koordinátorů gramotností, jejichž síť projekt PPUČ vytvořil. Během setkání členové týmu PPUČ zjišťovali, jak školy v současné době rozvíjejí gramotnosti žáků, co dělají pro růst kvality výuky, jak podporují učitele v jejich profesním rozvoji a jaký přínos by podle nich zapojení do projektu mělo mít. Získané informace, projednané na setkání regionálních koordinátorů, manažerů a garantů PPUČ v pátek 27. října, poslouží jako podklady pro přípravu plánu rozvoje škol.

Školy v současné době vyplňují dotazník, který každé z nich pomůže určit školního koordinátora gramotností, jenž bude pomáhat regionálnímu koordinátorovi s realizací konkrétních kroků připravovaného plánu. Plány aktivit ve školách budou zpracovány do 31. ledna 2018.

Proč se školy do projektu zapojily

„Od projektu PPUČ očekáváme přímou podporu učitelů v jejich profesním růstu a pomoc s vytvořením týmu, který bude spolupracovat a vzájemně se podporovat, což pomůže všem žákům školy.“

Ctirad Vaník,
ředitel Masarykovy ZŠ a MŠ Krupka

„Rádi bychom poznali motivující postupy učení zaměřené na maximální úspěch pro každé dítě, žáka i učitele a získali podporu pro pedagogický rozvoj celé školy s důrazem na spolupráci, sdílení zkušeností a materiálů.“

Radomír Macháň,
ředitel ZŠ a MŠ Struhlovsko u Hranic na Moravě

„Očekáváme, že nás projekt nasměruje ke správnému uchopení rozvoje jednotlivých gramotností při tvorbě nového ŠVP, ve kterém bychom chtěli podpořit činnostní učení a naopak potlačit konzervativní styl výuky.“

Jan Hoštička,
zástupce ředitele ZŠ a MŠ Praha 8 – Ďáblice



Členové týmu projektu PPUČ na setkáních v partnerských školách

Hlavní město Praha

Škola sv. Augustina (MŠ a ZŠ),
Praha 4 - Krč

Základní škola a mateřská škola,
Praha 8 - Ďáblice

Jihomoravský kraj

Mateřská škola SLUNÍČKO, Brno

Základní škola a Mateřská škola
Kyjov-Bohuslavice,

Liberecký kraj

Základní škola Skálova Turnov

Olomoucký kraj

Základní škola a Mateřská škola
Rohle

Základní škola a mateřská škola
Hranice, Struhlovsko

Středočeský kraj

ZŠ Maltézských rytířů, Kladno

Ústecký kraj

Masarykova základní škola
a Mateřská škola Krupka

Mateřská škola Motýlek,
Ústí nad Labem

Mateřská škola Obrnice

**Partnerské školy
projektu PPUČ**



Odborný panel PPUČ pro čtenářskou gramotnost

Je platformou pro setkávání odborníků, kteří se rozvíjením čtenářské (a pisatelské) gramotnosti (dále ČPG) v ČR zabývají po většinu své profesní kariéry, se členy projektových týmů zaměřených na podporu rozvoje ČPG dětí a žáků při výuce ve školách. Jeho účelem je sblížit pojetí ČPG mezi významnými aktéry, jako jsou vzdělavatelé učitelů, zřizovatelé škol, ředitelé a učitelé mateřských a základních škol.

Program odborného panelu vytváří garant čtenářské gramotnosti projektu PPUČ Petr Koubek ve spolupráci s obsahovým manažerem Jakubem Holcem. Na tvorbě programu se podílejí také specialisté na čtenářství projektu Pomáháme školám k úspěchu Hana Košťálová a Miloš Šlapal, dále Irena Poláková, lektorka kurzů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti obecně prospěšné společnosti Nová škola, a Jana Kropáčková z katedry primární pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Rozvoj čtenářské gramotnosti každého žáka

První jednání (minikonference) odborného panelu pro čtenářskou gramotnost se konalo 30. května 2017 v Olomouci. Zúčastnili se ho zástupci pedagogických fakult, České školní inspekce, Národního institutu pro další vzdělávání, Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského a výše zmíněných projektů.

Odborný panel pro čtenářskou gramotnost bude pořádat minikonference dvakrát ročně (nejbližší se koná 22. listopadu v Německé škole v Praze – Nových Butovicích), v různých regionech, tak, aby členové mohli přímo monitorovat rozvoj čtenářské gramotnosti, jak jej podporují projekty IPo MAP a další regionální iniciativy, a diskutovat s nimi o zásadních otázkách, jak systematicky rozvíjet čtenářskou gramotnost každého žáka.

Zjistili jsme pro Vás

Jako systémový projekt realizovaný v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) si pro Vás všímáme událostí a milníků, které se dějí okolo základních gramotností v OP VVV i mimo něj pro cílové skupiny MŠ a ZŠ.

Probíhá příprava výzev na druhou vlnu šablon pro MŠ a ZŠ, tematické základních gramotností bude opět věnována velká pozornost. Pokud byste chtěli MŠMT či našemu realizačnímu týmu zaslat podněty a zkušenosti z Vašich projektů, kde jste šablony zacílené na rozvoj základních gramotností využívali nebo je plánujete využívat, kontaktujte nás na e-mailu ppuc@nuv.cz. Aktuální informace poskytují také odborné panely PPUČ prostřednictvím webových speciálů pro **čtenářskou**, **matematickou** a **digitální gramotnost** a minikonferencí pro jednotlivé gramotnosti, které se konají dvakrát ročně.

V říjnu zahájila katedra informatiky Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích realizaci projektu **Podpora rozvíjení informatického myšlení**, který bude po tři roky popularizovat výuku základů informatiky, včetně rozvoje informatického myšlení v mateřských, základních a středních školách, a vytvářet podpůrné materiály pro tuto oblast vzdělávání. Projekt je součástí výzvy OP VVV Implementace strategie digitálního vzdělávání, jeho partnery jsou všechny pedagogické fakulty v ČR a Národní ústav pro vzdělávání.

Díky spolupráci s projektem P-KAP máme také přehled o řešení příslušných nepovinných intervencí OP VVV vázaných na rozvoj základních gramotností pro akční plánování na SŠ a VOŠ. Projekt P-KAP zveřejnil **pojetí nepovinných intervencí** týkajících se čtenářské a matematické gramotnosti, ICT kompetencí a rozvoje výuky cizích jazyků.



Setkání projektů ukázalo, jak MŠ a ZŠ rozvíjejí kolegiální podporu učitelů

V pátek 6. 10. pořádal projekt Podpora práce učitelů (PPUČ) setkání projektů výzvy OP VVV pro Budování kapacit pro rozvoj škol I. Akce se zú-

častnili zástupci mateřských, základních, středních a vysokých škol, neziskových organizací, MŠMT, Národního ústavu pro vzdělávání, České školní inspekce a Národního institutu pro další vzdělávání.

Účastníci inspirativního setkání si vzájemně představili aktivity na rozvoj kolegiální podpory pro učitele MŠ a ZŠ a byli ze strany PPUČ seznámeni s východisky pro rozvoj gramotností v aktivitách škol a s náplní činnosti existujících center kolegiální podpory učitelů. Setkání se konalo i na základě povinné spolupráce systémových a koncepčních projektů OP VVV v rámci akce KLIMA, kterou MŠMT svým operačním programem realizuje.

Výukové aktivity na rozvoj gramotností

Poskládej slova z názvů chemických prvků

Věřili byste, že žáci mohou efektivně rozvíjet své čtenářské dovednosti také v hodinách matematiky, fyziky a přírodopisu? Důkaz, že tomu tak je, přináší výuková aktivita inspirovaná reklamou na letišti v New Yorku, která pro složení slova BiLiONS využila zkratky názvů chemických prvků tak, jak je uvádí periodická soustava prvků.

Aktivita je vhodná pro žáky druhého stupně základní školy a nižšího stupně gymnázií, kromě rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti podporuje také posílení mezipředmětových vztahů mezi přírodovědnými předměty a matematikou.

Najdi svoji digitální stopu

Co je to digitální stopa a jak vzniká? Výuková aktivita zaměřená na rozvoj digitální gramotnosti pomáhá dětem získat představu o tom, jak se odlišují stopy, které zanecháváme v reálném světě, od těch, které tvoříme ve světě digitálním. Děti se na základě vlastních zjištění dozvídají, že digitální spolu s námi vytvářejí i jiní lidé tím, co o nás na internetu zveřejní. Žáci si uvědomují, jak a kdo jejich digitální stopu spoluvytváří, dokážou pojmenovat pozitiva i rizika, která s sebou digitální stopa přináší, a počítají s nimi při sdělování osobních informací na internetu.

Výuková aktivita vede děti k zamyšlení nad tím, v jakých případech je vhodné nebo užitečné uvádět o sobě informace na internetu, které osobní informace na internet nepatří a zda jsou lidé dostatečně opatrní a zodpovědní při tvorbě digitálních stop ostatních.

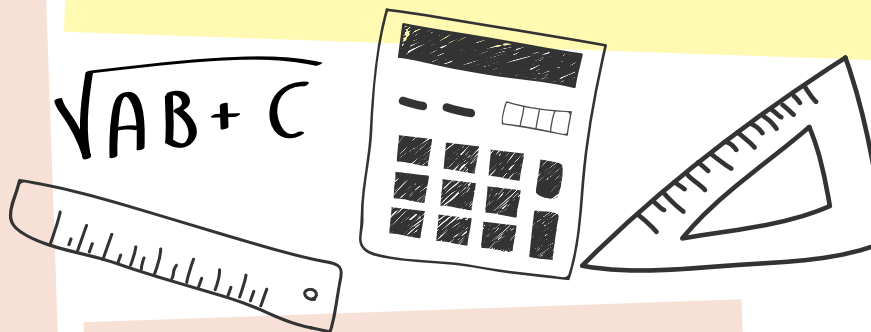
Zadání aktivity v hodině matematiky

- Tvořte česká slova „s matematickou tematikou“ pomocí značek chemických prvků, tak jak jsou uvedeny v periodické soustavě prvků.
- Slova zapisujte do tabulky, použijte jednotný zápis slov, aby bylo zřejmé, z jakých prvků se slovo „skládá“ (např. Kr:Y:C:H:Li:C:K:Y, Mo:C:N:I:Na, ale také Mo:C:Ni:Na).
- U každého prvku vyhledejte v periodické soustavě prvků protonové číslo.
- Ke slovům v tabulce запиšte tzv. číslo slova, které dostanete jako součet protonových čísel prvků, ze kterých se slovo „skládá“.

| Slovo | Součet | Číslo slova |
|-------------------|---|-------------|
| Kr:Y:C:H:Li:C:K:Y | $36 + 39 + 6 + 1 + 3 + 6 + 19 + 39 = 149$ | 149 |
| Mo:C:N:I:Na | $42 + 6 + 7 + 53 + 11 = 119$ | 119 |
| Mo:C:Ni:Na | $42 + 6 + 28 + 11 = 87$ | 87 |

Kolik slov „s matematickou tematikou“ jste našli? Které vaše slovo má největší číslo? Které slovo se vám podařilo složit různými způsoby? Platí tvrzení: Čím má slovo víc písmen, tím má větší číslo?

Podrobnější informace o výukové aktivitě včetně postřehů z jejího ověřování při hodinách matematiky, fyziky a přírodopisu najdete na [Metodickém portálu RVP.CZ](#).



Podrobný popis výukové aktivity včetně metodického listu pro učitele a pracovního listu pro žáky je k dispozici na [Metodickém portálu RVP.CZ](#).